

"GLAS NARODA"

Lit slovenskih delavcev v Ameriki.

Urednik: Editor

ZMAGOSLAV VALJAVEC

Lastnik: Publisher

FRANK SAKSER

109 Greenwich Street, New York City.

Na leto velja list za Ameriko . . . \$1.00
" pol leta 1.50
Za Evropo, za vse leto 4.50
" " " pr. ta 2.50
" " " čet. leta 1.75
V Evropo pošiljamo list skupno dve številki.

"GLAS NARODA" izhaja vsaki dan iz vremeni nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People!)

Issued every day, except Sundays and Holidays.

Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Za oglase do deset vrstic se plača 30 centov.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne natisnejo.

Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prosire, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje našemo naslovniku. — Dopisom in pošiljatvam naredite naslov:

"Glas Naroda"
109 Greenwich Street, New York City.
Telefoni 3798 Cortland.

Zjed. države v letu 1904.

Nekako težavno je pisati članek o ravnokar za vedno minolem letu 1904.

Dogodki, kateri se nam dozdevajo kot zelo važni, ker jih opazujemo iz neposredne bližine, so mogoče z ozirom na vpliv razvoja naše domovine, povsem malovažni.

Na naše nazore in rašli tega tudi na naša izvajanja pred vsemi vplivajo naš temperament, kakor tudi naše lastne izkušnje.

Na našo sodbo bo, dasiravno hočemo biti nepriestranski, vplivalo naravno najbolj vprašanje, se se li izpolnilo naše želje, ali so pa ostale neizpolnjene.

Pokus oceniti tako kratko dobe ljudskega življenja, kakor je jedno leto, to je ne more nikdar biti povsem dobro in dovršeno delo. Kljub temu pa ljudje čestotkrat rado gledajo v jedva prošlo minost, da si iz nje povzemojemo ravnanje za očenost.

Ako opazujemo položaj našega ljudstva samo iz stališča materijalnega blagostanja, moramo takoj priznati, da je bilo minilo leto za Zjed. države zelo srečno.

Kljub pritožam, ktere so tu in tam oglašale, kljub neovljivemu dejstvu, da se ni vsem tako dobro godilo, kakor so si želeli, in tudi zaslužili, in kljub temu, da sta beda in siromaštvo že vedno preveliki, se ameriško ljudstvo radi svečje bla-

gostanja ne more pritožiti. To zamore videti tudi najpovršnejši opaževalci.

Uprav edinstvo se morame, ko vidimo, kolike svote izdajajo naši sodržavljeni

za razne predmete in začave, brez katereh bi zamogli istotako udobno in srečno živeti.

To sicer samo po sebi ne bi bilo ugodno znamenje, ačko bi baš vsled tega tudi okus ne postal finiji, in tako dokazovalo o višej izobrazbi. Tudi zapravljivost in ona rafinirana razkošnost, ktere sta vedno znak ugasjujoče živiljenjske kreposti, se nista povečala. Z bogastvom združene odurene pojave sicer tudi pri nas niso redke, vendar se pa pojavljajo le v primeroma majhnih krogih, ktere so zaznavadno ljudstvo nedosežni. Duša našega ljudstva ali masa, je zdrava, dasiravno z tem se ne trdimo, da jo je lahko zapeljati do začasnih zmot, kot izrod nedosežnih idealnih elijev. Tudi ljudska duša ima svoje slabosti in napake, ter storiti tu in tam napake, kakor se to vedno dogaja v človeškem življenju.

Toda tudi oni, ktere za trdno zupajo v kreposti ameriškega ljudstva, morajo vedeti, da nas čaka rešitev težavnih nalog, ktere zahtevajo pred vsem zmernost in modrost. Leto 1904 ni bilo odločilno in bodoči zgodovinarji je mogoče niti omeniti ne bodo, vendar pa spada k dobi razvoja, keteri bode za republiko vsekakor velicega pomena. Napočela je namreč doba, v kateri bode treba prenehati z politike "pregledanja", ker tako zahteva industrijski razvoj naše domovine. Baš vsled te politike nastale so pri nas pojavne, ktere prete z poginom našim političnim napravam. Ako se gre pri tem samo za nezdrave gospodarske pojave, potem smo prepričani, da načrti ozdravljenje samo po sebi.

Nevarnost, ktere nam preti, je pa povsem druga. Večike korporacije so zadobile moč z tem, ker so si izposovale političen vpliv, ktereja je opaziti tako pri postavodajah, kakor tudi pri oblastih, kterih nalog je čuvati ljudstvo. Te vrste vplivov ne prestanato raste in tako je nastala iz finančne sile nakrat tudi politična sila. V zvezi z politiki, katerim se njihove koristi nad vse svete, skuša imenovanja sila sčivladi tudi vlado.

Toda tudi proti takej politiki se zame ljudstvo braniti in kadar postane imenovanja sila rezno, potem se je ljudstvo gotovo odrese. Toda zvera politikov in korporacij tvori sovražnika, kateri preti vsem našim napravam in vsem ljudskim pravicam sovražnika, kateri je tako mogočen, da ga je le težavno premagati.

Leto 1904 preide v zgodovino z tem, da zamoremo konstatirati, da so se njen že vršili prvi poskusi imenovanje muži storiti konec.

Poznamenih dogodkov v minolem letu, se še vsačdo iz med cenjenih načinov "Glas Naroda" živo spominja. Vsi niso bili veseli, toda nevesele smo po kratkem žalovanju pozabili, a veselim so sledili zopet drugi, vsak v svojej obliki.

Izvirna poročila iz Ljubljane.

V Ljubljani, dne 20. dec. 1904.

Pokrajina ob desnem bregu Drave od Varaždina pa do Bielobrada, kjer se Drava izteka v Dunav, imenuje se hrvatska Podravina. To je bogata pokrajina. Zemlja je dobra in rodovitna, a vendar je hrvatski narod, kteri tod prebiva, kako nesrečen. Deroča Drava napravlja vsako leto obilo vode kmetovalcem, a vladai ne stori ničesar, da bi se Drava vrnala. Gospodarji ne morejo davkov plačevati, a kako si posmagati? Jedina rešiteljica jim je Amerika. List "Podravac", kateri izhaja v Virju, v belovarski županiji, prinesel je ravnokar vest, da je iz male vasice Šemovec kraj Virja, katera šteje nekaj čez 2000 duš, pripravljen 240 Hrvatov na pot v Ameriko. To jasno priča, kako je na Hrvatskem in kako še posebe v "bogati" Podravini. Ljudje se izseljujejo v Ameriko, ker ne morejo doma živeti.

Ako ti ljudje pridejo v Ameriko, ne bodo tega nikdar obžalovali. Da ne govorimo o drugih deželah, vzemimo pa za vzgled samo hrvatsko Primorje. Smemo reči, da ga v hrvatskem Primorju ni človeka, kteri ne bi bil v Ameriki. Ljudje se izseljujejo trumoma v Ameriko, nekaj let žive, to je delajo v Ameriki, in ker imajo dober zasluzek, pošljajo denar dom, poplačujejo stare dolge in davke. Poglejte samo, kako lepo in edne hišice imajo zdaj primorski Hrvati, a vse to so si naredili z ameriškimi denarjem. Primorske hranilnice in posojilnice nam poročajo, da imajo mnogo denarja in da je ves ten denar prišel iz Amerike. Tako je Amerika res naša pomembica. Naša štatistika pa dokazuje, da se 90% Hrvatov vrača v domovino, 5% se jih ponesrečuje, a 5% jih ostaje v Ameriki. To torej ni nobeno zloto, ampak prava dobra. Ljudje se po svetu vsaj nekaj uče; kadar spet pridejo domu, so dobri posestniki, kte rim se odslej dobro godi.

Doslej sta izseljevanje preskrbivali dve agenturi v Zagrebu. Zdaj pa bode to drugače. "Cunard" družba je dobila koncesijo za Zagreb in potem takem se bode vsak hrvatski izseljene moral obračati do te družbe. A Hrvati so drugačega mnenja. Pravijo, da ne marajo nove družbe in da vedo, kako se najprikladnejše potuje v Ameriko. Nobenega Hrvata ne mo e nihče siliti, kako naj potuje v Ameriko. Pomagali si bodo po svoje in bodo potovali v Ameriko preko Ljubljane in tako je upati, da bodo Hrvatovi od slej Ljubljana potna posredovalnica.

Hrvatski glasbenik Fran Kuhač, praznoval je dne 15. decembra svojo sedmdesetletnico. Hrvati so mu na tej slovenski priliki izkazovali vsakovrstne časti. Priredili so mu na čast koncert in so ga tudi drugače častili. Nabirali so zanj častne darove in so nabirali kakih 7000 K ter mu to dar dar izročili. Tako so se vsaj nekoliko oddelili svojemu velezaslužnemu muzikologu, čigar slava sega daleč čez naše slavljanske meje. Kuhač je vse svoje imetje žrtvoval v pravem pomenu besede za svoja glasbena dela. Zadal je štiri knjige narodnih napovedov, sestavil je muzikal gilo, opisal nam je utis Turkov na glasbo Srbov, pojasnil je izvor ciganske glasbe. Mnogo je celoval, množič je storil, vse žrtval za Hrvate in napisel je ostal v revščini. In sedaj so se ga spomnili hvaljevni Hrvati, da mu olajšajo večer njegovega življenja. Slavijo moža, čigar slava je znana po vsej Evropi.

aTko se godi pri malih narodih. Vse drugače je to pri velikih narodih. Te dni je umrl Adolf Feodorovič Marks. Osnovan je leta 1869. ruski leposlovni list "Niva" (čital Njiva). Ta list je imel v prvem svojem letu 9000 naročnikov. Po petih letih je imel 55,000 leta 1886 čez 102,000, a danes ima že 250,000 predplačnikov. To je le v Rusih mogoče. Marks si je osnoval tiskarno in razne grafike zavade, v katerih je bilo nameščeno 1000 delavcev in uradnikov. Izdal je 34 russkih pisateljev dela in je imel 7,000,000 mark prometa. Kako revni smo mi proti tem velikanskim podjetjem!

Tako se godi pri malih narodih. Vse da je tudi pri nas vsaj nekoliko na pred. Gospodarsko polje smo doslej popolnoma zanemarjali Slovenci in Hrvati. Bayimo se samo s politiko in se v njej cepimo na sto kosov. Materialno blagostanje pa je vendar največja podpora našemu obstoju. V Zagrebu se je osnovalo "Društvo za načrjanje hrvačke mladine v obrtu in trgovini". To društvo razpolaga z davalnico 15,000 kron in je tekom leta preškrbelo 1000 dečkam službe v obrtu in trgovini. Srbi imajo

jednak društvo, katero pa že ima 600,000 K glavnice. Jedina "Srpska banca" v Zagrebu je darovala v ta na men 30,000 K. Potrebitno bi bilo, da se Hrvati in Srbi v tem oziyu združijo in da skupno postopajo. Hrvatski in srbski denarni zavodi morali bi takšno vzajemno delovati ter skupno ustavljati obrtni in industrijski podjetja. V tem znamenju je naš spas!

Glejte, kako Madjari zanjujejo Hrvate! Izvedeli ste že, kako se ogrski ministarski predsednik Tisza bori z opozicijo v budimpeštaškem državnem zboru in kako uvaja novi poslovni v parlamentu. Opozicija se mu protivi, noči novega poslovnika, ampak hoče imeti svoboča govorja v parlamentu. In tu je madjarski poslanec Szentivanyi izstrelil v liberalnemu klubu besede, ktere žalijo ves hrvatski narod. Rekel je namreč, "da Madjari niso Hrvati". Menil je, da se Madjari ne smetajo tako postopati, kakor s Hrvati. Hrvate lahko teptaš, kakor hočeš, Hrvati se ne branijo.

(Konec prihodnjih.)

Dopisi.

Chisholm, Minn., 31. dec.

Rojakom širom Amerike naznajam da smo tukajšnji Sloveni obhajali botične pravice prav veselo. Službo božje smo imeli v domačej cerkvi, ktere zvonik pa še ni dodelan. Cerkev zgradili tukajšnji rojaki zajedno z brati Hrvatimi. Edino kar obžalujemo je to, da je duhovna opravila vršil iški duhovnik iz Hibbinga. Mož se je nekajek jezik, ker je moral priti k nam, a ne mi k njemu v Hibbing. Objudil nam je tudi, da ne budem d'vili svojega duhovnega in iz same jesi tudi ni pobiral darov.

Da dobimo tukajšnji rojaki svoje cerkev, se imamo pred vsem zahvaliti I. Skali in M. Matelcu.

Neecha rojaka, rodom iz Mengša nad Ljubljano, čeprav ime mi pa ni znano, je v rudniku Gleem Chisholm dohitela nesreča. Pri strelnjanu v rov so si namreč vsi stolpi, razen jednega pravčasno vneli. Radi tega je šel nesrečnik na lice mesta in pravilni streljivo, ktero se je po takoj vnelo in mu roko odmeslo. Sedaj je nešrečen v bolnici v Hibbingu, toda le malo je upanja, da bi okrevl.

Pri nas je zelo huda zima, namreč 35 stopinj pod ničlo.

Pozdrav vsem rojakom širom Amerike. Martin Pešel.

Listnica uredništva.

J. M. Chiago. Prepozno! Pozdrav.

SVARILO.

Rojake svarim pred nekim Anton Bregatičem, doma iz Gorenjega Cera-va št. 33, pošta sv. Florijan pri Gorici. Delal je tukaj, toda sedaj je neznano kam odšel in ostal dolžan na hranji in stanovanju \$25. Rojaki naj se ga ogibajo. Kdor ve za njegov naslov, naj ga naznači: meni.

Drugi poštenjakovi je Joe Mikola, doma nekje v Ribnici. Njegov brat živi v Pueblo, Colo. Dolžan mi je ostal \$30. Kdor ve zanj, naj ga meni naznani.

John Martinič, No. 28, Post Rankin, Baltimore Sta. (3-4-1) Penna.

KJE JE MARTIN BUKOVEC. Bi-val je nekje v New Mexico, sedaj je njegov bivališče neznan. Kdor ve zanj, naj ga naznani: Blažu Pod-pečan, R. R. 6, Pittsburgh, Kas. (3-4-1)

SLUŽBO IŠČE KRAJNICA, STARA 21 let, ktera je vajena vsakega dela ter zna dobro nemško. Ponudbe: M. R., 917 Jackson St., Anderson, Ind. (3-4-1)

Za družbo sv. Cirila in Metoda so darovali: Veseli "Pipčarji" in "Pipčarka" o priliki novoletnega sestanku \$1.20. — Na Silvestrovici veselih podpornega društva sv. Petra št. 50 v Brooklynu, N. Y., nabral Mr. I. C., \$2.35. Živelj darovalci.

Pratike, in sicer:

DRUZINSKA PRATIKA, SLOVENSKA PRATIKA, VELIKA PRATIKA

za leto 1905 imamo v zalogi. Cena 10 centov s poštinsko vred. Razprodajal-cem računamo 100 komodov \$6, brez poštinske.

Dobiti v tudi v naši po- druknici: 1778 St. Clair St., Cleve land, Ohio.

Mohor Mladič 617 So. Center Ave., Chicago, Ill.

Leop. Krushits 1196 St. Clair St., Cleveland, O.

Frontenac, Kas.

Rojakom v Calumetu, Mich. in okolici priporočamo našega zastopnika g. Pavla Schalta, 211 7th St. Do- tnik je z nami v zvezki.

AVSTRIJSKO DRUŠTVO

V NEW YORKU,

31—33 Broadway, 4. floor.

Daje nasvete na informacije, posreduje brezplačno službe, ter deli v potrebnih situacijah podporo.

Pisarna odprtja: od 9. ure zjutraj do 5. ure popoludne izvemši nedelj in praznikov.

SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR ZA LETO 1905.

je dobiti pri:

F. Baudek, Box 5, Sta. A, Milwaukee, Wis.

Inorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: JOHN HARJAN, P. O. Box 303, Ely, Minn.
 Podpredsednik: JOHN KERZISNIK, P. O. Box 128, Federal, Pa.
 I. tajnik: JURJ L. BROZICH, Ely, Minn.
 II. tajnik: ANTON GERZIN, 403 Seventh St., Calumet, Mich.
 Blagajnik: IVAN GOVZE, P. O. Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

JOSIP PERKO, 1795 St. Clair St., Cleveland, Ohio.
 IVAN GERM, 1103 Cherry Alley, Braddock, Pa.
 IVAN PRIMOZIC, P. O. Box 114, Eveleth, Minn.

POROTNI ODBOR:

MIHAEL KLOBUČAR, 115 7th St., Calumet, Mich.
 JAKOB ZABUKOVEC, 4824 Blackberry Alley, Pittsburgh, Pa.
 JOSIP SKALA, P. O. Box 1056, Ely, Minn.

Dopisi naj se blagovljivo pošiljati na I. tajnika: Geo. L. Brozich, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem.
 Denarne pošiljatve naj se pošiljajo blagajniku: Ivan Govze P. O. Box 105, Ely, Minn., in po svojem zastopniku.

Društvene glasilo je: "GLAS NARODA".

Drobnosti.

—

KRANJSKE NOVICE.

Umrli so v Ljubljani: Sopoga ravateljica dež. prislil delavnice Poljanca, Marija Poljanec roj. Schwentner, vsed zastrupljilna krv. Mazala se je po obrazu z nekam mazilom, ki pa je povzročilo zastrupljenje. Govori se da je pričelo odpadati z obrazu meso. Bila je operirana. Odrezali so ji spodnjo čeljust. Smrt jo je rešil bolec. — Marija Komar, vulgo Matie, Karlovska cesta — Josip Gorjanc, Mahrove trgovske šole, 15 let, Cesarsa Jožeta trg 11, trebušni legar. Dona je bil iz Padove. — V bolnicu Anna Lesjak, posetnica, stara 65 let.

Če pijanec pijanca pelje. Hlapen Anton Sever se je bil dne 17. dec. preveč napisal "dobro kapljive" in prišel na dolenski kolodvor v Ljubljani in bušet razgrajat in razbijat. Dva poklicana stražnika sta pijanega hlapen prijela in ga odpeljala proti mestu. Prišedla do mostu pri dolenski mitnici, jima nekdo zaujepil "auf poliege" nakar je jedan stražnik šel pogledati kdo da vpije. Sedaj pa, ko je Sever videl, da je pri njem en sam stražnik, ni hotel nikamr išči. Stražnik je bil dva delave, ki sta bila tudi nekako "napolnjena" in jih naprosil, naj mu pomagata aretovane ukleniti, kar sta tudi storila. Ker pa Sever le ni hotel dalje, sta šla delave po neko samokolnico in pijančka naložila. Med potjo pa sta se delave zelo potila in se hudoval nad pijanecem, kolikomoravendar imeti v sebi, da je tako težak. Ko sta ga končno z veliko težavo pripeljala na magistrat, sta šele opazili, da sta s pijanecem pripeljala polno — samokolnico gramoza. "Ti", je rekli jeden, "midva sva tudi pijana."

STAJERSKE NOVICE.

Načelnik delavnice južne železnice ponosrečil. Načelnik delavnice železnice v Mariboru, Ferdinand Kalus, se je na Dunaju s svojo hčerkijo hitro ognil nekemu avtomobilu. V tem trenutku je pridril nasproti neki izvošček, ki je oba podrl na tla. Kalus so nezavestnega vdignili. Skoro govor je konj zadel s kopitom na glavo. V par trenotnih je bil mrtev. Hčerkko so prepeljali v bolnišnico, vendar ni nevarno ranjena.

Velik dar. Gospa Dora Kottulinsky, je izročila štajerskemu deželnemu odborniku 600,000 K za zgradbo doma rekonvalescentov za Štajersko pod pogojem, da ustanova nosi ime ujenega umrelga soprnega.

Ponesrečen beg iz preiskovalnega zapora. V Celju je vrgel v preiskovalnem zaporu se nahajajoči Blaž Pepe iz St. Lovrenca paznju Zagoričniku, ko ga je ta peljal od preiskovalnega sodnika, pest od zidu odkršen maite v oči ter pobegnil. Na stopnjach sta mu prišli nasproti dve osobi, s katerima se je srdito boril, a je podlegel.

KOROŠKE NOVICE.

Profesor Jakob Wang umrl. Iz Celovec, dne 18. dec. Danes je v tukajšnji deželni bolnici promulin vrl slovenski narodnjak, gosp. Jakob Wang, c. kr. gimnazijski profesor v Beljaku. Umrl je zopet jeden najboljših naših mož. Služboval je na raznih mestih v Celovcu, Olomouci, Rudolfovem, Beljaku. Vsikdar je naravnost in jasno kazal, da je slovenski materi sin; verno vrišč je bil svojemu narodu. Marsikter brido izkušnjo je moral radi tega prestati, a to ga ni strašilo; bil je mož začasen in jeklen. Pri dijakih je bil jako prljubljen, ker bil jim je izvrstek, mil učenik. Posebno drag mu je bil rojstni kraj Podkrnos pod Celovcem, kamor je redno zahajal, učil in bodril svoje rojake, keda

velikega truda. Še večje pa bode naše veselje, ako dobimo tudi slovenskeče v Trstu.

BALKANSKE NOVICE.

Na občinem zboru srbske dalmatinske stranke se je sklenilo stopiti v dogovor s hrvatskim klubom dalmatinskega deželnega zborna, da bodo v prihodnjem letu pri občinskih volitvah nastopili Srbi in Hrvate proti dalmatinskim Italijanom.

Srbska skupščina je izvolila za podpredsednika zopet poslanca Vinku Milija v Prodanovića. Srbska vlada bo poiskala na Dunaju posojila nad 30 milijonov dinarjev.

Turška vlada je izjavila, da ne soglaša s pomnožitvijo tujih orožniških častnikov v Macedoniji, ktero so zvezali dne 12. decembra zastopniki velevlastnosti.

Turška vlada menda namerava proglasiti nad raznimi macedonskimi okraji obseđeno stanje. Turčija namejava organizirati posebni voj, ki bi udruševal medsebojne boje grških, bolgarskih in srbskih čet. V Soču je došlo 32,000 Mauserjevih pušk za turške vojake. Mira vsled takih odredb se ne bude, ker bude turško vojaštvo gotovo kako prisransko postopalo.

Dne 13. decembra je bil na želenički črti Solun-Skopje boj turških čet z bolgarskimi vstavlji. Poštni vlak, ki je vozil pošto iz Avstro-Ogrske, je imel vsled tega 2½ ure zamude.

Poroča se zopet o bojih med grškimi in bolgarskimi četami.

RAZNOTEROSTI.

Pravična stvar. Neki berolinski veletržec je imel važno pravdo. Ker pa ni mogel biti vsled raznih opravkov pri obravnavi navzoč, je paročil svojemu odvetniku: "Brzozavite mi takoj, kaka bude razsoda." Ob 12. uri se je končala obravnavna z ugodnim vsplohom. Pet minut kasneje je brzozavil odvetnik svojemu klientju: "Pravična stvar zmaga!" Takoj na to doli pa odvetnik odgovor od velenčenja: "Vložite takoj ugovor!"

Umor zaradi tobakove pipe. V Vamosu na Ogrskem je v neki gostilni urar nedavno popravljali ure. Imel je veliko gledavev. Urar je hotel prizgati pipe, a gledaleci so se mu jeli smejati, ker ni mogel najti pipe. Moža je to močno jezilo in je obdolžil nekoga gledaleca, da mu je on izmaznil pipe. Obdolženega je ta obdolžitev tako vježila, da je urarju prideljal gorko zaušnico. Urar je nato potegnil revolver in ustrelil na mladeniča, ki je takoj obležal mrtev. Storilca so zapri in pri preiskavi so našli v žepu pipe zaradi ktere je izgubil življene nesreči gledalec.

Na smrt obsojen orožnik. V Dejvici je vojno sodišče obsojilo na smrtnico Ivana Szecoka, ker je spomladis vstrelil 14letno deklino Zofijo Mertin.

Zivotopis Maksima Gorkija. Založnik Gorkijevih del poprosi slavnega pisatelja, naj mu napiše svoj životopis. Za malo časa ga sprejme. Tako le slove: "1878 češljarski neneč, 1879 risarski neneč, 1882 ponimalce posede, 1883 pek, 1884 hišnik, 1885 pek, 1886 korist potujočih igraleev, 1887 poučni prekupec, 1888 kandidat za samomor, 1889 pisar pri avokatu, 1891 pešpotnik po Rusiji, 1893 želesniški delavec, 1894 je izšla moja prva novela Pisatelj Maksim Gorkij."

Elektrika — vspavilo. Mesto kloroforna in eterja poizkusil dr. Ledue v Parizu vpeljati električni tok kot vspavilo. Po mnogih poskusih na živalih je poizkušal Ledue tudi sam na sebi. Napor toka je bil zvišan na 50 voltov. Ena elektroga mu je bila postavljena načelo, druga na hrbet, tako da je moral tok vplivati na možgane in hrbenčenja. Po približno desetih minutah je nastopila popolna omotica. Ledue je izjavil, da ni čutil nič neprijetnega, kar navadno spremjam omotico vsled kloroforma in je sledil. — Kakor hitro je bil vstavljen tok, se je koj vzbudil in sicer brez slabosti pa nekam čvrst in čil. Poizkusili so bodo nadaljnje, in želeti da, bi imeli one vspehe, ktere pričakujemo in njih.

Kitajski brivci. V kitajskih mestih briove ne čaka svojih gostov, nasprotno, on sam gre za njimi. S potrebnimi pripravami, pod zaduhom mal stolček, ki se da sklopiti skupaj, hodi kitajski brivci po ulicah ter zvoni v malih predsedkih, da obrna na se pozornost onih, ki bi se radi obrivti. Kdor se hoče dati obrivti, pomigne briven, ki takoj pripravi stolček na odprtih cestih ter mu skledoči z gorko vodo, ki jo ima tudi vedno seboj, podstavi pod vrat. Ko je mož svojega gosta korenito pomazal z mazilom, se prične delo. Za zmesk 5 vinjarjev obrije celo glavo in obrvi.

Govoreča razglednica. Najnoviješa na polju razglednice so gramofonske plošče, na ktere lahko odpošiljate zareže z gramofonskim pisalom vsi kar hoče prejemniku povedati. V tamnam se so stavili posebne vsprejne aparate, ki so postavljeni v vsake: večjem lokaluh, kjer potem avtomatično funkcionirajo. V te aparate se potisne plošča, nakar začne odpošiljatelj govoriti. Ko pride plošča zopet, je pripravljen na maloč zato prizrejene razglednice, ki se odpošiljajo potem kot tiskovina. Prejemnik vta-

kne ploščo v mal gromofon, ter ga pušta, da se začne vrčeti; potem prične razglednica govoriti, prejemnik pa napaja ušesa, da mu ničesar ne vide. Plošča je zelo trpežna ter ji ne skoduje niti poštni pečat niti kaj druga.

Tudi se lahko zvije, ne da bi se polvarila. Dotično maso se pripravlja iz mlekarjev odpadkov. Iznajdelj je uradnik, ki je že stopil v zvezo z neko tvrdko, da razsiri svojo iznajdbo po svetu. Sedaj delajo še male gramofone, ki jih bodo prodajali za malo ceno, da bode tako stalo nabavjanje najmodernejšega korespondenčnega sredstva komaj deset kron.

KURS.

Za 100 krov avstri. veljave treba je dati \$20.55 in k temu še 15 centov za poštano, ker mora biti denarna podjetje registrirana.

Kretanje parnikov.

Dospeti imajo:

Numidian iz Glasowa.
 La Champagne iz Havre.
 Prinz Adalbert iz Genove.
 Statendam iz Rotterdam.
 Etruria iz Liverpoola.
 Graf Waldersee iz Hamburga.
 Furnessia iz Glasowa.
 Teutonic iz Liverpoola.
 Cassel iz Bremena.
 Carpathia iz Liverpoola.
 La Touraine iz Havre.
 Lucania iz Liverpoola.
 Zealand iz Antwerpena.
 Kronprinz Wilhelm iz Bremena.
 Bluecher iz Hamburga.
 Victoria Louise iz Hamburga.

Odpluli so:

Kaiser Wilhelm d. Gross 3. januarja 1905 v Bremen.
 Pannonia 3. jan. v Reku.
 Odpluli bodo:

La Champagne 5. jan. v Havre.
 Numidian 5. jan. v Glasow.
 Cedric 6. jan. v Liverpool.
 Deutschland 7. jan. v Hamburg.
 Pretoria 7. jan. v Hamburg.
 Philadelphia 7. jan. v Southampton.
 Ivernia 7. jan. v Liverpool.
 Prinz Adalbert 10. jan. v Genovo.
 Cassel 10. jan. v Bremen.
 Teutonic 11. jan. v Liverpool.
 Statendam 11. jan. v Rotterdam.
 La Touraine 12. jan. v Havre.
 Prinzessin Irene 14. jan. v Genovo.
 Lucania 14. jan. v Liverpool.
 Furnessia 14. jan. v Glasow.
 Zealand 14. jan. v Antwerpen.
 Waldersee 14. jan. v Hamburg.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR ZA LETO 1905.

Založilo in izdalo uredništvo "Glas Naroda".

LETNIK XI.

Cena 25 centov s poštino vred

Vsebina: Vmranka. (Pesem, S. Gregorčič; s sliko.) — Najlepši kraji Združenih držav: Yellowstone National Park (s slikami). — Iseljenici. (Povest.) — Slepčeva hčerka. (Pesem.) — Kriv zid. (Humoreska.) — Kožak. (Povest.) — Mornar. (Pesem.) — Samaritan. — Materina sreča. (Slika.) — Svetovna razstava v St. Louisu, Mo. (s slikami). — Kako je Blaž Knofek tobačka odvalil. — Požrtvovljnost žen. — Dva prijatelja. — Umivanje. — V sili. — O tobaku. — Naznani ljudzni. (Slika.) — Skopuh. (Humoreska.) — O Panami in njenem prekopu. — Na potučeni zemlji. (Pesem.) — Rusko-japonska vojna (s slikami). — Svetovna kronika v letu 1904 (s slikami). — Smešnice (s slikami). — Naznani.

Koledar je priljubo božično in novoleto dario prijateljem v star domovini.

POZOR ROJAKI!!

Čast mi je naznaniti slavnemu občinstvu v Chicagi, Ill., kakor tudi Slovencem po Zjed. državah, da sem otvoril novo urejeni

saloon pri „Triglavu“

617 So. Center Ave., blizu 19. ulice, kjer točim pristno ulečenje „ATLAS“ pivo, izvrstni whiskey, najbolja vina in dišeče cigare, so pri meni na razpolago. Nadalje je vsakemu v zabavo na razpolago dobro urejeno keglišče in igralna miza (pool table).

Ker si hočem pridobiti naklonjenost rojakov, gledal bodem v prve vrsti za točno in solidno postrežbo. Vsak potujoči Slovenc dobodo dobro. Končno priporočam ožljiv rojakom, da me blagovolijo vsekrat počastiš s svojim obiskom!

Mohor Mladič,
517 So. Center Av., blizu 19. ul. CHICAGO, ILLINOIS.

NAZNANILO.

Podpisani naznanjam rojakom Slovencem in Hrvatom, da imam svojo lepo urejeni

SALOON,
498 Corner 4th & Bryant Street,
San Francisco, Cal.

Vedno točim sveže pivo, dobra kalifornijska vina, vskovorstni whiskey ter brandy, fine smodke itd. Preskrbim stanovanje in hrano z najboljšo postrežbo.

V obilen obisk se priporoča:
(31de)

John Puhot.

POMOČ IN ZDRAVJE BOLNIKOM
zamore dati samo oni zdravnik, kateri popolnoma
pozna globine vseake bolezni.

Priznalna in zahvalna pisma za popolno ozdravljenje dobiva od vseh strani samo

Prof. Dr. E. C. Collins,
iz vseučilišča v New Yorku

in to je najbolji dokaz, da je on edini zdravnik, kateri je vse ljudske bolezni točno in pazljivo preštudiral in preizkusil.

Zatoraj, rojaki Slovenci! Mi, vam priporočamo samo in edino te slavnega in izkušenega Prof. Dr. Collinša.

On je edini zdravnik, kateri more in tudi jamči za popolno ozdravljenje vseh bolezni na pljučah, prsi, žlezdom, žreznici, mre

Listek.

Stric Tomova koča.

(Dalej.)

Henrik je bil že štiri leta star, ko se je nagloma skialka sreča njegovih starišev. Njegov oče je bil iz tovarne poklican na posestvo svojega gospoda. To se je zgodilo tako:

Bistromni Jurij, navajen vsako reč dobro premisli, umel je kmalo samo vsa ročna, temveč tudi vsa mašinska dela v tovarni. Kmalu je s svojo umetnostjo tu in tam sam kaj popravil in nazadnje je izumel celo pripravno mašino za čiščenje lanu, katero zdaj rabijo skoraj v vseh severoameriških tovarnah, v katerih se izdeluje plato za vrče in jadra. S tem, kakor sploh s svojo spremnostjo in natančnostjo, se je jako prikupil gospod Vilzona - posestnika tovarne, v tovarni ga je vse ljubilo zavoljo njegove prijaznosti.

Ali pri vsem tem je vendar velja po tamošnjih ostrih postavah le samokot stvar, ne pa kot človek, kateremu gre kaka pravica. Vse njegove lepe lastnosti so morale biti podložne volji trdovrnega in neusmiljenega gospoda in zapovednika. Ko je namreč ta zvedel, da je Jurij izumil mašino za čiščenje lanu, pripeljal se je necega dne v tovarni, da bi sploh zvedel, kaj njegov suženj sploh ondi dela in počne.

Gospod Vilzon ga je vspreljak prijavil in ujduš; voščil mu je srečo, da ima tako prelirskega sužnja, ter ga potem peljal v tovarno, kjer mu je Jurij pokazal izumljeno mašino in druge naprave in pri tem govoril tako spremno, razlagal vse tako jasno in bistro, da se je edulj gospod Haris po spremenu svojem sužnju hudo osramočenega. Te je bilo preveč, tega prevzetevši ni mogel pretreti Skleni je torej tisto uro znositi se nad Jurijem, vzeti ga na svoje posestvo in ga ondi siliti k najtežjim in najslabšim opravkom, da bi tega človeka, kateri je po njegovih mislih previsoko letal, po možnosti potlačil. Gospod Vilzon in vsi delavci so se tedaj silno začudili, ko je gospod Haris kar terjal Jurijev zaslужek in naznanih, da ga boče vzet seboj na dom.

"Gospod Haris, ali hočete to naglo storiti?"

"I zakaj pa ne? Ali suženj ni maj in ne morem li z njim storiti, kar sam hočem?"

"Rađ plačam več zanj, če niste začovalni dosedanjim plačilom", rekel je gospod Vilzon.

"Ne, ne, nikakor ne! Jaz sploh nebenega sužnja ne prepustim, če nečem."

"Gospod Haris! Ravno za to delo zdi se mi ves pripaven."

"Mogoče; pa to ni, k čemur se ga naganjal jaz."

"Le pomislite, gospod, da je izumil mašino?", opomnil je pač preglastno jeden tovarniških delavcev.

"I, seveda!" bil je zaučevalni odgovor, "in sicer mašino, da ne bode treba delati, je-lj?" Naj bi jih izumil že deset drugih, kaj so mi mar? Tako kemu zamorskuemu psu se nikakor ne spodobi, da bi se pefal s takimi stvarmi. Jeden kakor drugi ni nič družen, kakor mašina za prihranjanje dela. Naj dela, da mu bodo kosti pokale; to se mu spodobi!"

Tih in ves cmamljen je stal Jurij, ko je zasišal pikre besede iz ust trdovrnega gospodarja svojega. Vse je v njem vrelo in le v veliko silo je krotil svojo razburjenost. Videl je prijazni posestnik tovarne, kaj se v njem godi. Poležil je roko na ramo ter ga tiso točil:

"Nič ne marjate, Jurij, za zdaj kaide; bom že skrbel, da vas kakor najhitre dobim nazaj!"

Neusmiljenec je slišal to šepetanje, in dasiravno ni umel nobene besede, misil si je vendar, kaj pomenijo. Sklenil je zategadelj toliko trdneje, da svoje žrtve po nobeni ceni ne izpusti iz rok. Vzel ga je brez odloga seboj in ga obkladal z najtežjimi in najhujšimi deli.

Gospod Vilzon je ostal mož-beseda, in takoj, ko je misil, da se je prva jeza količkaj vlegla, prisel je in si prizadejal vse, pregoriti gospoda Harisa, da bi mu zopet prepustil Jurija. Pa komaj ga je poslušal; velel mu je osorno, naj si nikar več ne prizadeva in se ne zanima za reči, katere ga nič ne skrbe.

"Bog varuj, da bi se hotel vtikati v Vaše stvari; misil sem le, da bi bili že zastran lastne koristi pri volji, mi vstreči!"

"Da, da! Umem Vas prav dobro in som razločno videl, kako ste mu pomagovali in šepetal, ko sem prišel ponuj v tovarno. A ne dam se prekaiti tako lahko. Gospod! živimo v svodni deželi, in ta človek je moj; žejm morem storiti, kar sam hočem, me li razumete?"

S tem neotesanim odgovorom osorčega posestnika se je moral človekoljubni gospod Vilzon vrnil in izginil mu je vse upanje, da bi bil Jurij nedaj rešen iz tega nesrečnega stanja.

Malo tednov pozneje, ravno ko se je Želbijeva gospa peljala z doma in je Eliza na dvorišču zamišljena zrta za vozom, je nekdo od zadaj lahno po-

trka na ramo. Ogledala se je, in njen mož je stal pred njo.

"Si ti, Jurij! Kako si me vstrasil, a vendar, kako sem vesela, da te še enkrat vidim. Hod, idiva v sobo, da bova sama govorili in si razdelila svoji senci."

S temi besedami ga je peljala v majhno po čedno sobico, v kateri je imela svoje delo. Prebivala je tujku blizu svoje gospobe. "Oj, kako sem veola, da si prišel!" je rekla. "Pa zakaj si tako otožen? Le poglej našega malega Henrika; glej, kako je vzrastnil in kako je ljubezniv!" To izgovorivši, je poljubila dečka na rudežu ustica, ki je svojega očeta, kterege je le malokdaj videl, pogledaval nekoliko plašno in se držal matingerine krila.

"Ko bi pač nikoli ne bil rojen!" ternal je Jurij bridko. "Ko bi se tudi jaz nikoli ne bil rodil!" Prestrašena je pogledala Elizo svojega moža in oči so se jej posolzile.

"Uboga žena moja! v globočino sreca me boli, da sem te tako vzemiril!", dejal je tisto.

"Saj veš, kako te ljubim; pa ravno zavoljo tega bi bilo bolje, da bi možikeli ne bila videla; bila bi bolj srečna, kakor si zdaj."

"Jurij, Jurij! kako moreš tako govoriti? Povej mi le najprej, kaj se ti je pripetilo, ali kaj najučaka strašnega? Ali nista bila res srečna, dokler si bil v tovarni?"

"Tega ne morem tajiti, ljuba Eliza na vendar..." Obumolknil je in ne vedel, da potegnil fantiško k sebi, posiljal ga na koleni, ga božal ter mu mile azi v bistro, nedolžne oči.

"Saj je veste tebi podoben: milejšči ter ljubezniške žene, kaker si ti, bi si ne mogel želite! Pa oh! pri vsem tem bi bilo bolje, če bi se ne bila nikoli pozvala!"

"Preljubi Jurij, še enkrat te vprašam, kako moreš kaj takega govoriti?"

"Res je, Eliza, ni ga bolj nesrečenega človeka pod solnem, in življenje se mi že gnusi. Snesti se hočem v svojem sreca in najstrašnejše mi je, da žem moram tudi tebe se seboj potegniti v nesrečo. Kaj nama v takih okoliških nah koristi življenje? Da, res bi bil rajški mrtvev."

Vsaka teh besed je zbol Elizo, katero nož v sreca, pa vendar si je prizadevala, sebe in svojega moža umiviti. Rekla je: "Vem, kaj si trpel in čutil, ko si moral tako naglo iz tovarne, in vem, da imas trdovrnega gospoda. Pa vendar te prosim, potpri, in videl boš, da se bode vse dobro izšlo."

"Potpri!" segel ji je v besedo, "ali mar nisem dosti potpel? Ali sem besedo, le besedilo črhnil, ko je prišel ter me brez vsakega pametnega vzroka odredel z mesta, kjer me je vse rado imelo in ljubilo? Prejel je vsak vinar mojega zasluga v vsi pritago, da sem vedno marljivo in neutrudljivo delal."

"Žalostno, da, prav žalostno je res!", odgovorila je Eliza: "ali pomisliti moraš vendar, da je tvaj go-sod!"

"Moj gospod! V navadnem pomennem besedu znahtiti; vprašam pa, kdo ga je meni dal gospoda! Kakšna pravice ima do mene? Človek sem, kakor on, in reči smem, da sem boljši človek od njega; bolj umem svoje delo kakor on; bolj umem gospodarstvo, kakor on; bolj znam brati, bolje pisati kakor on; in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam niti trobice zavitali. Kar vem, sem se naučil njeni názvizi; kdo mu je dal pravico, z mano ravnatki kakor z oslom, kakor s tovorno živino, me odganjati od opravil, ktera umem in bolje umem takor on, in vse to sem se načrtil sam od sebe, njenu se nimam